

Akrabalarım: Dinleme Metni, Kameri ve Şemsi Harfler

ARP.6.1.1.1: Geniş aile bireyleri ve mesleklerle ilgili dinlemeye/izlemeye hazırlık yapabilme; görsel ipuçlarından hareketle içeriği tahmin edebilme · ARP.6.1.1.2: Geniş aile bireyleri ve mesleklerle ilgili dinlediklerini/izlediklerini anlamlandırabilme; ال takısını kameri ve şemsi harflerle doğru seslendirebilme

HATIRLAYALIM

- Dinleme metninde Yasemin ailesini «هَذَا ... وَهُوَ ...» (eril) ve «هَذِهِ ... وَهِيَ ...» (dişil) kalıbıyla tanıtır: dedesi aşçı (طَبَاخ), ninesi Zehra emekli (مُتَقَاعِدَة), babası Ahmet avukat (مُحَامٍ), annesi Fatma öğretmendir (مُعَلِّمَة).
- Kelimeler الأقارب (akrabalar: والد، جد، والدَة، جدَة) (meslekler: مُعَلِّم، طَبَاخ، مُتَقَاعِدَة) olarak iki gruba ayrılır.
- Dinlediğini anlamada مَنْ kişiye (مَنْ المُنْقَاعِدَة؟) adı ما اسم (ما اسم الوالد؟) ise evet/hayır cevabını هِيَ مُعَلِّمَة → لا، هِيَ مُعَلِّمَة sorar.
- Kameri harflerden (ا ب ج ح خ غ ف ق ك م ه و ي) önce ال takısının lamı ت ث ذ ر ز س ش ص ض ط ظ (الأزنب، الكرَة)، şemsi harflerden (الثلْمِذ، الشَّجَرَة) önce lam okunmaz ve sonraki harf şeddelenir (ال ن).

1 EŞLEŞTİRME

Belirlilik takısı (ال) almış kameri ve şemsi kelimeleri Türkçe anlamlarıyla eşleştiriniz.

☐ 1. الْأَزْنَبُ	a) Gemi
☐ 2. الْهَاتِفُ	b) Tavşan
☐ 3. السَّفِينَة	c) Telefon
☐ 4. النَّظَارَة	d) Gözlük

2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Dinleme metni ve şemsi-kameri harf kurallarıyla ilgili ifadelerden doğru olanların D, yanlış olanların Y kutusunu işaretleyiniz.

Yasemin'in dinleme metninde tanıttığı babası Ahmet'in mesleği avukatlıktır (مُحَامٍ).	D	Y
Emekli anlamındaki مُتَقَاعِدَة kelimesi etkinlik tablosunda الأقارب (akrabalar) satırında yer alır.	☐	☐
«ما اسمُ الوالد؟» sorusu babanın mesleğini değil, adını öğrenmek için sorulur.	☐	☐
العِنَب ve الْقِطَة kelimeleri kameri harfle başladığı için lam harfi cezimli okunur.	☐	☐
تَلْمِذ kelimesine ال eklendiğinde doğru harekeleme اَلْتَلْمِذ biçiminde lam üzerine sükûn konularak yapılır.	☐	☐

3 KISA CEVAP

Görseldeki iki tanıtım cümlesini karşılaştırarak erkek ve kadın akrabalar için işaret zamirini ile kişi zamirinin nasıl değiştiğini yazınız.

Eril Tanıtım Kalıbı

هَذَا جَدِّي . هُوَ طَبَاخٌ

Bu dedem, o aşçıdır.

Dişil Tanıtım Kalıbı

هَذِهِ أُمِّي . هِيَ مُعَلِّمَة

Bu annem, o öğretmendir.

4 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki Yasemin'in aile tanıtım kartlarına göre aşağıdakilerden hangisi Yasemin'in ninesi Zehra'nın durumunu doğru ifade eder?

Dede
هَذَا جَدِّي وَهُوَ طَبَاخٌ	Nine
جَدَّتِي زَهْرَة مُتَقَاعِدَة
Baba
وَالِدِي أَحْمَدُ مُحَامٍ	Anne
وَالِدَتِي فَاطِمَة مُعَلِّمَة
- (A) Okulda görev yapan bir öğretmendir (B) Mutfakta çalışan bir aşçıdır
(C) Çalışma hayatını tamamlamış bir emeklidir (D) Adliyede görev yapan bir avukattır

5 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun Arapça kelimelerle tamamlayınız.

عَائِلَتِي الشَّجَرَة مُمَرِّضَة مَنْ الْكُرَة

- Yasemin «هَذِهِ بِاسْمِي أَنَا، مَرْحَبًا» _____ » diyerek başlar.
- Sağlık alanında çalışan kadın görevliye Arapçada _____ denir.
- Emekli büyüğün kim olduğunu «_____؟ الْمُنْقَاعِدَة» sorar.
- Şemsi harfli شَجَرَة kelimesi ال alınca _____ yazılır.

6 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki ay (kameri) ve güneş (şemsi) listelerine göre aşağıdaki kelimelerden hangisi ال takısının okunuşu bakımından diğer üçünden farklıdır?

1. Kelime
الْبُرْتُقَال	2. Kelime
الْجَمَل
3. Kelime
الْخُبْز	4. Kelime
الرُّمَان
- (A) الْبُرْتُقَال (Portakal) (B) الْجَمَل (Deve)
(C) الْخُبْز (Ekmek) (D) الرُّمَان (Nar)

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki kelime kartlarından hangisinde ال takısının hareketlenmesinde şemsi-kameri harf kuralına uyulmadığı için yazım hatalıdır?

1. Kart الدَّرْس	2. Kart المَطْبَخ
3. Kart التِّلْمِيز	4. Kart النَّافِذَة

- (A) 1. kartta şemsi د harfine şedde konularak الدَّرْس yazılması
- (B) 2. kartta kameri م harfinden önce lam'a sükûn konularak المَطْبَخ yazılması
- (C) 3. kartta şemsi ت harfinden önce lam'a sükûn konularak التِّلْمِيز yazılması
- (D) 4. kartta şemsi ن harfine şedde konularak النَّافِذَة yazılması

8 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki kelimeleri inceleyerek ait oldukları kavram grubunu (الأقارب Akrabalar / المهن Meslekler) ve Türkçe anlamını tabloya yazınız. İlk satır örnektir.

1 جَدَّة	2 طَبَّاح
3 والد	4 مُحَامِيَة

Arapça Kelime	Kavram Grubu	Türkçe Anlamı
1. جَدَّة	الأقارب (Akrabalar)	Nine
2. طَبَّاح		
3. والد		
4. مُحَامِيَة		

9 SIRALAMA

Görseldeki Yasemin'in ailesini tanıttığı dinleme metni cümlelerini metindeki geçiş sırasına göre 1'den 4'e kadar numaralandırınız.

A جَدِّي - طَبَّاح	B جَدَّتِي - مُتَقَاعِدَة
C والدي - مُحَام	D والدتي - مُعَلِّمَة

- ☐ هذا والدي أَحْمَدَ وَهُوَ مُحَام (Bu babam Ahmet'tir ve o avukattır)
- ☐ وَهَذِهِ جَدَّتِي زَهْرَة وَهِيَ مُتَقَاعِدَة (Bu ninem Zehra'dır ve o emeklidir)
- ☐ هَذَا جَدِّي وَهُوَ طَبَّاح (Bu dedemdir ve o aşçıdır)
- ☐ هَذِهِ والدتي فَاطِمَة وَهِيَ مُعَلِّمَة (Bu annem Fatma'dır ve o öğretmendir)

10 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki dinleme diyalogunda yer alan «هَلِ الْوَالِدَةُ مُحَامِيَة؟» sorusuna metne göre verilecek doğru cevap aşağıdakilerden hangisidir?

Soru: هَلِ الْوَالِدَةُ مُحَامِيَة؟
Metin Bilgisi: Anne Fatma öğretmendir.

- (A) لَا، هِيَ مُعَلِّمَة
- (B) نَعَمْ، هِيَ مُحَامِيَة
- (C) لَا، هُوَ طَبَّاح
- (D) نَعَمْ، هُوَ فَلاح

11 ŞİFRELi KELİME

İpuçlarındaki kavramları kutulara yazınız. Numaralı harfleri birleştirerek الْجَمْل kelimesinin Türkçe karşılığını bulunuz.

الدَّفْتَر kelimesinin Türkçe karşılığı olan okul gereci	<input type="text"/>
Yasemin'in ninesi Zehra'nın durumunu bildiren مُتَقَاعِدَة kelimesinin anlamı	<input type="text"/>
Yasemin'in babası Ahmet'in mesleği olan مُحَام kelimesinin anlamı	<input type="text"/>
التَّفَاح kelimesinin başında bulunan ve lam'ın okunmadığı harf grubu	<input type="text"/>

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki بَيْت ve الْبَيْت kartlarını karşılaştırarak ismin başına gelen ال takısının kelimenin anlamına nasıl bir fark kattığını açıklayınız.

1. Durum (Belirsiz) بَيْت Herhangi bir ev	2. Durum (Belirli) الْبَيْت O bilinen ev
---	--

13 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki mekân ve kıyafet ipucu kartlarına göre 'tarlada çalışan yaşlı erkek' ile 'sınıfta tahta önünde duran kadın' için kurulacak doğru cümle çifti hangisidir?

1. Kart: Tarla / Ekin جَدِّي ... İpuçu: Toprak ve hasat	2. Kart: Sınıf / Tahta والدتي ... İpuçu: Yazı tahtası ve ders
---	---

- (A) 1. kart için جَدِّي مُحَام — 2. kart için مُمَرَّضَة والدتي
- (B) 1. kart için جَدِّي فَلاح — 2. kart için مُعَلِّمَة والدتي
- (C) 1. kart için جَدِّي طَبَّاح — 2. kart için مُتَقَاعِدَة والدتي
- (D) 1. kart için جَدِّي مُعَلِّم — 2. kart için فَلاحَة والدتي